ARUBA en de NAASTE TOEKOMST

„Aruba, het tweede eiland in belangrijkheid van het Staatsdeel Curaçao"

door **Henk A. Hessling**
Hoofdcommies bij de Bestuursdienst

Mij werd het verzoek gedaan voor „Naar Ruimer Horizon" een bijdrage te schrijven over Aruba's toekomstplannen. Hoewel ik geen „clair-voyant" ben, zal ik nochtans trachten in

H. A. Hessling

kort bestek een beeld te geven van datgene wat in de naaste toekomst werkelijkheid schijnt te worden.
Elk land en elke stad probeert aan zijn toekomst te bouwen, zoals elk individu. Doch alle toekomstplannen worden niet steeds werkelijkheid. Omstandigheden en overmachten kunnen zulks belemmeren. Ook een twijfelachtige credietwaardigheid kunnen plannen geheel de bodem inslaan.
Kan men nu Aruba's naaste toekomstplannen op schrift stellen en daarbij het verleden en het heden volkomen negeren? Ik denk van niet. Daarom wil ik U even terugvoeren naar een vroegere periode.

★

Gij jongeren van Nederland, voor wie dit blad hoofdzakelijk wordt geschreven, zult wel weten, dat Aruba het tweede eiland in belangrijkheid is van het Staatsdeel Curaçao of laat ik liever zeggen van de zes Nederlandse Antillen. Drie - Aruba, Curaçao, Bonaire - (van West naar Oost) zijn de Benedenwindse eilanden en liggen 25 K.M. ten Noorden van Venezuela. Gij zult U wel onmiddellijk de gunstige geographische ligging van genoemde eilanden willen realiseren en welke betekenis daaraan moet worden gehecht.
Drie-St- Maarten (voor de helft Frans) Saba en St. Eustatius-Bovenwindse eilanden liggen op 500 mijl afstand ten Noorden van de Benedenwindse eilanden .
Aruba is sedert de komst van Van Walbeeck in 1634, met een korte onderbreking, een Nederlands eiland. En thans na 313 jaren is het meer Nederlands dan de Indiaans klinkende naam zou doen vermoeden. Er is meer dan enkel een historische band tussen Aruba en Nederland ontstaan. Aruba is Nederlands in een groot deel der bevolking, in zijn onderwijssysteem, in zijn familienamen, in zijn realisme, in zijn gemoedelijkheid, in zijn straatnamen en in zijn spaarzame en hardwerkende bevolking. Bovendien is Aruba door de magere en moeilijke eeuwen heen loyaal gebleven aan Nederland en het doorluchtig Oranjehuis. Dat toch stempelt zijn bevolking tot een groot volk.

★

Vóór de twintiger jaren was Aruba een rustig eiland, waar de bewoners zich slechts bezig hielden met landbouw voor eigen gebruik, kleine visserij en kleine veeteelt. Het bevolkingscijfer bedroeg in 1912 - 9441, in 1926 - 9435 zielen. Er waren slechts landwegen en in Oranjestad (hoofdstad) fragmenten van straten. Aruba (en de andere Antillen) dekte het jaarlijks begrotingstekort toen met steun van Nederland in de vorm van subsidies, later bij wijze van kasvoorschotten. Doch in vier jaar tijd 1932—1936 werden alle uitstaande schulden door het Staatsdeel aan Nederland terugbetaald. Hoe ging dat in zijn werk? In 1915 vestigde de Curaçaose Petroleum Industrie Mij. (Shell) zich te Curaçao; in 1924 bouwde de Lago Oil & Transport Co. Ltd. (Standard Oil N.J.) en in 1927 de Arend Petroleum Mij. (Shell) hare bedrijven op Aruba. De ruwe aardolie wordt sindsdien per tankschip uit Venezuela aangevoerd en hier geraffineerd.

★

Als gevolg van die bedrijvigheid steeg het bevolkingscijfer van Aruba door de jaren tot over de 46000, waarvan ongeveer 30.000 Nederlanders, terwijl de overigen uit 38 landen zijn samengesteld. Aruba werd derhalve in een luttel aantal jaren een modern Babylon. Nochtans ontstond er geen verwarring. Integendeel. Een ieder arbeidt vreedzaam op zijn terrein en in grote harmonie. Een ieder, ongeacht zijn nationaliteit, respecteert het Nederlands Gezag en de Wet. Zo ontstond een vredelievende samenleving, waar elkeen het zijne bijdroeg om Aruba economisch vooruit te helpen. En als U mij nu vraagt, waarom vreemde maatschappijen hare millioenenbedrijven destijds hier kwamen opstellen, op een arm eiland, dan zal mijn antwoord zijn: omdat dit eiland credietwaardig was. Hier waait de Nederlandse vlag, hier zetelt een Nederlands bestuur. Dat betekent: zin voor orde en betrouwbaar gouvernement, de twee hoofdvoorwaarden voor de credietwaardigheid van een land en volk.

★

Dat betekent tevens: bekwaamheid om te besturen, arbeidszin en arbeidsvermogen. Zoals men spreekt van de credietwaardigheid van Nederland, zo kan men over de credietwaardigheid van Aruba reppen. In het verleden en het heden. En dadelijk zult Gij vragen: en in de toekomst? nu Aruba ZIJN EIGEN HUISHOUDING wenst te voeren naast of zonder Curaçao?
En mijn antwoord zal zijn: ook in de toekomst, mits Aruba die regenten oplevert, die de kwaliteiten in zich hebben om een goed en ordelijk Bestuur te waarborgen. Constructieve krachten, die in volle ernst en met besef van verantwoordelijkheid naast de Gezaghebber hun eiland naar binnen en naar buiten kunnen vertegenwoordigen. Als Aruba's burgerij zich daarvan diep bewust is, dan zal m.i. de toekomst nog gunstiger kunnen zijn dan het verleden van de laatste twintig jaar. Doch het lijkt mij raadzaam de verdere vooruitgang van Aruba te zien in het licht van de wordende politieke constellatie.

★

Zoals gezegd was Aruba vóór de vestiging van de oliemaatschappijen een armlastig eiland. Daarna stegen de ontvangsten geleidelijk en die gelden werden nuttig besteed. Oranjestad werd een moderne tropenstad (met gedeeltelijke handhaving van het oude) en naar alle kanten uitgebreid. Particulieren bouwden middenstandswoningen en villa's, het gouver-

(Zie vervolg pag. 18)

---

gen te maken in die valleien, die zich daartoe bij uitstek lenen. De gemiddelde regenval is pl.m. 500 m.m. per jaar, terwijl het grootste gedeelte met zware regenbuien valt gedurende October t/m December. Millioenen m^3. water stromen dan naar zee af, daarbij dikwijls vernielingen veroorzakend. Indien een gedeelte van dit water achter stuwdammen kan worden vastgehouden, daarna gezuiverd en gechloreerd opgeslagen in grote voorraad-reservoirs, kan een goede kwaliteit drinkwater worden verkregen.

:-:

In deze tijd van hoog-concjunctuur moeten waterwerken uitgevoerd worden, welke, in een tijd van economische achteruitgang, de bevolking naast de zeewater-distillatie-inrichtingen, goed en goedkoop drinkwater kunnen blijven verzekeren. De kleine landbouw zou met dergelijke stuwdammen in combinatie met irrigatiewerken, een goede toekomst tegemoet kunnen gaan. Waar de Arubaan ijverig is en zelfstandig van aard, mag het Gouvernement geen enkel middel in deze onbeproefd laten.

Naar ruimer horizon: officieel orgaan van de Vereniging Indisch Jeugd Centrum ; Aruba van deze dagen. – jrg 3, nrs. 4-5 (februari-maart 1948), p. p. 15-19

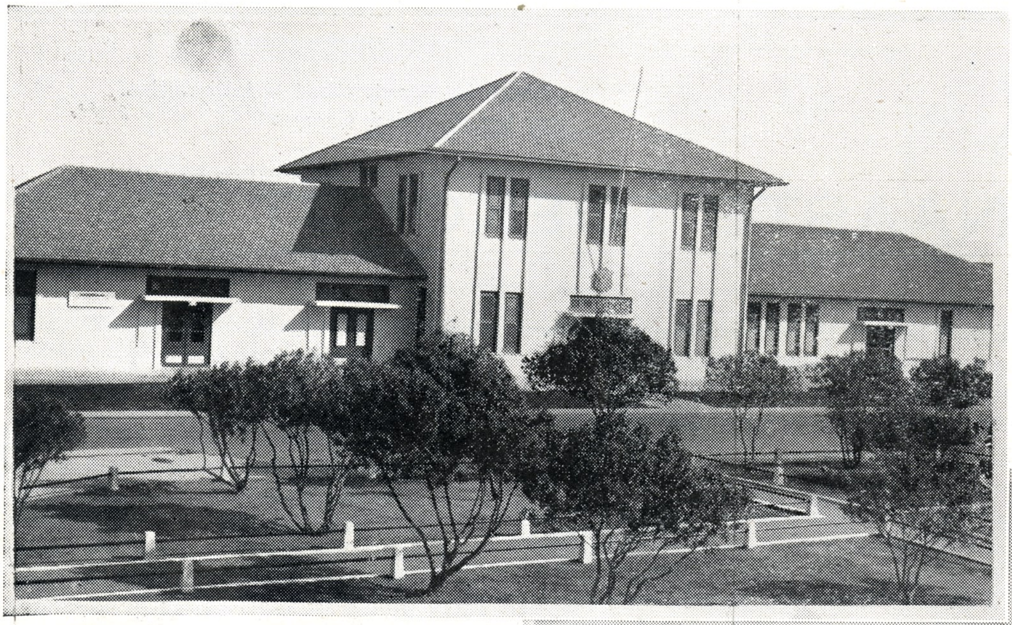

Vooraanzicht van het Gezaghebberskantoor en het Gerecht in eerste aanleg

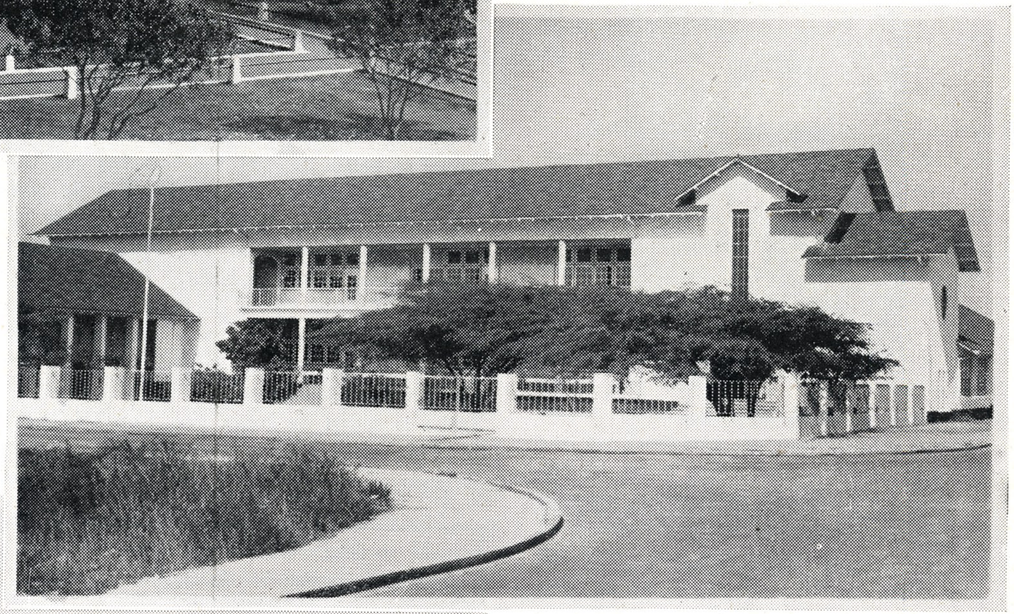

Het middengedeelte van de Openbare Juliana-school voor MULO te Oranjestad

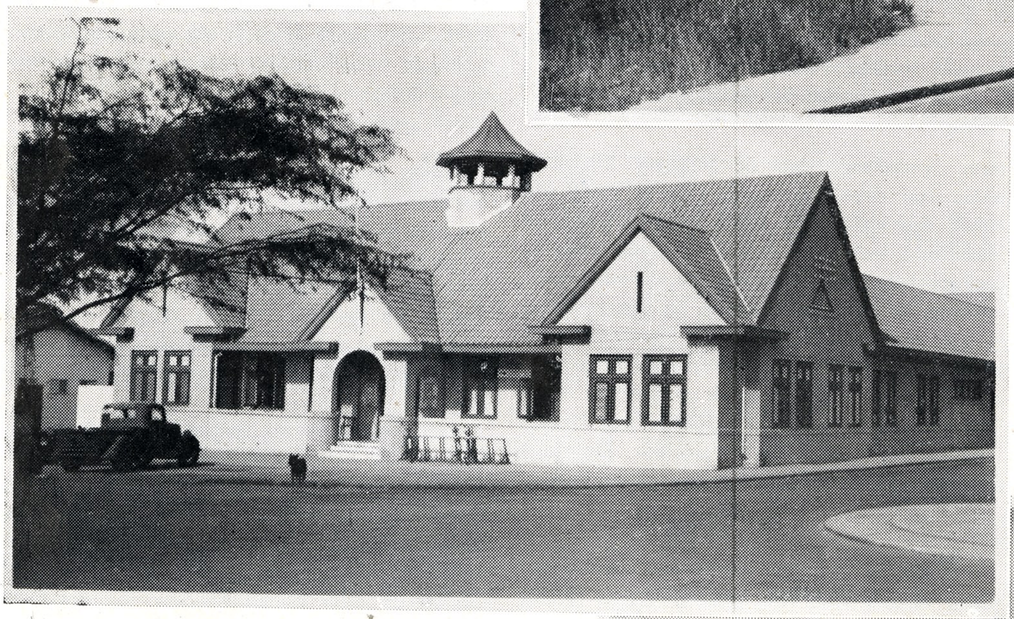

De politie-hoofdwacht te Oranjestad, waarin de korpsen militaire- en burgerpolitie zijn ondergebracht

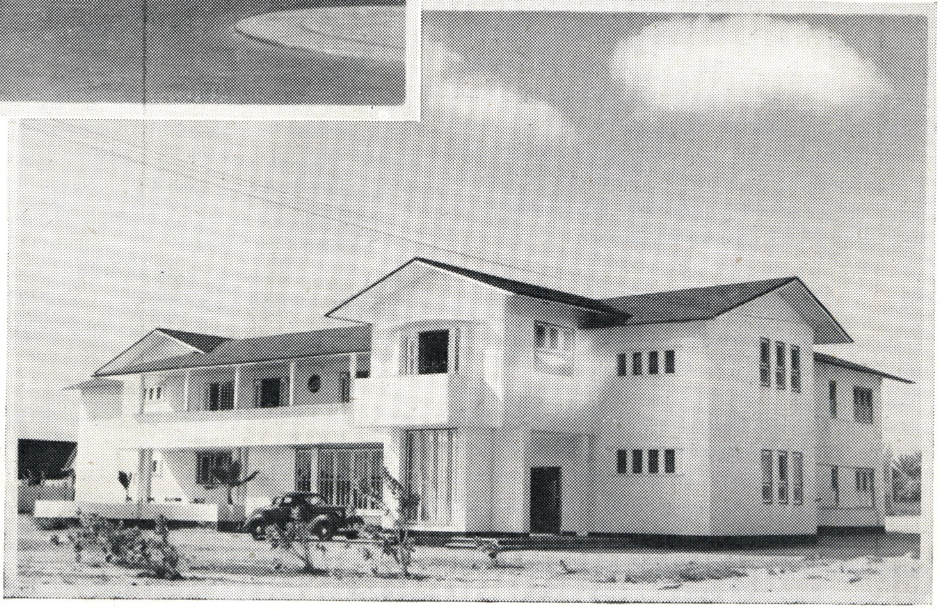

De fraaie gouvernements-pasanggrahan te Oranjestad

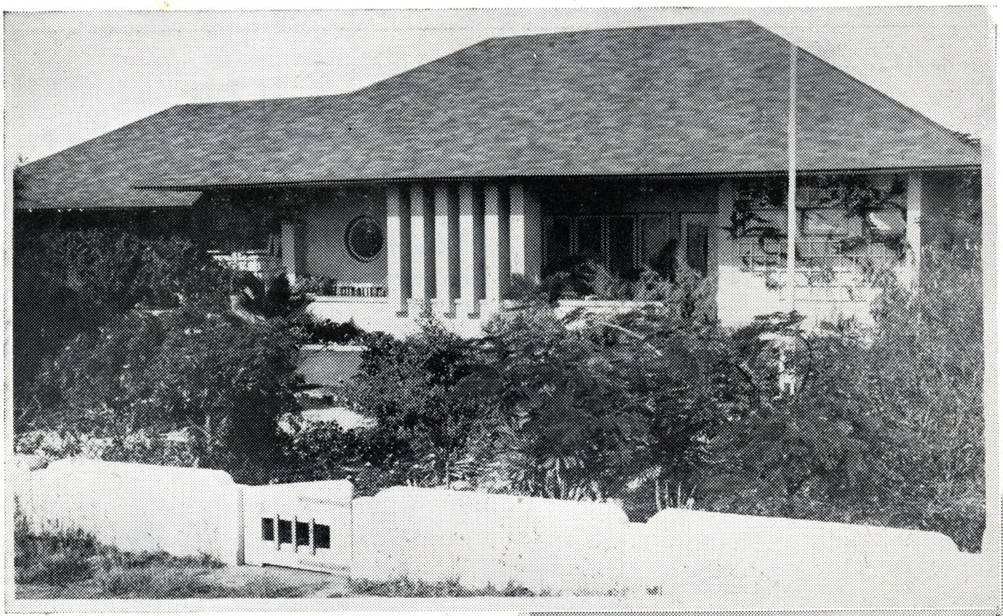

Moderne particuliere villa-bouw in het residentie district van Oranjestad

De tussen wuivende palmen gelegen „Aruba Country Club"

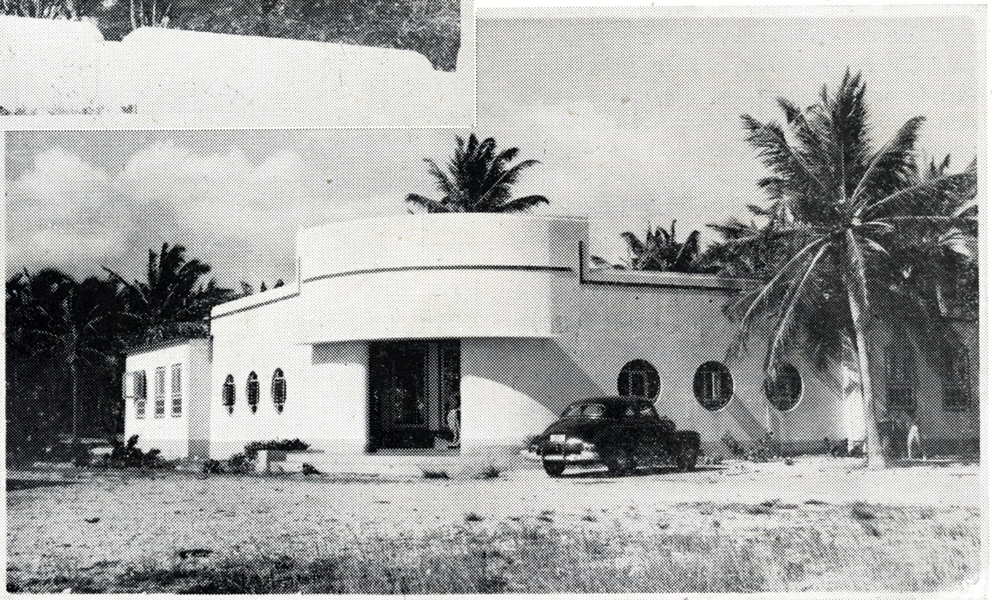

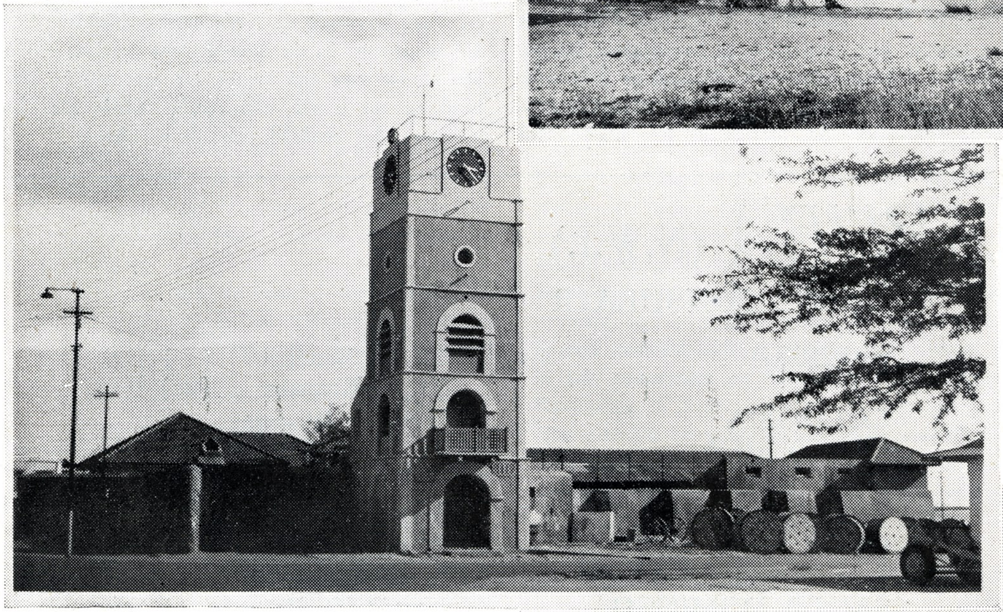

Het oude fort Zoutman en de vuurtoren Willem III te Oranjestad

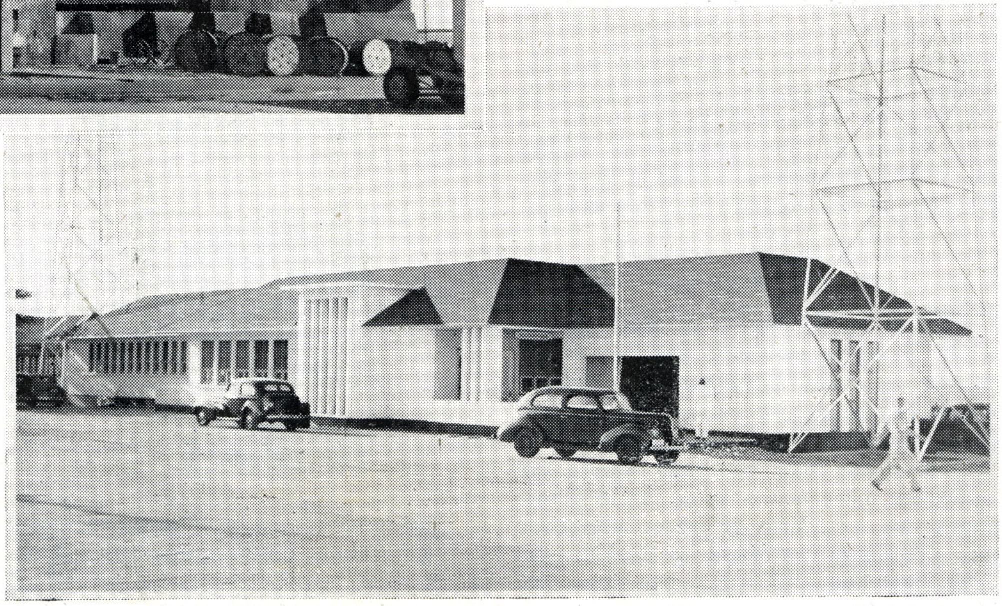

Het post- en telegraafkantoor te Oranjestad

BOTICA DEL PUEBLO N.V.
Complete Apotheek inrichting

P.O.B. 103, Oranjestad Aruba N.W.I.

(Vervolg van pag. 15)
nement trok huizen voor zijn ambtenaren alsook volkswoningen op. Alle dorpen in het binnenland werden successievelijk door asphaltwegen met Oranjestad verbonden. Kostbare maar zeer noodzakelijke waterdistillatie-inrichtingen werden gebouwd, moderne gouvernementskantoren, een vliegveld, een haven, die thans belangrijk wordt uitgediept en vergroot en straks ligplaats zal bieden aan vele Oceaanstomers, openbare en bijzondere scholen, theaters en clubgebouwen. Dat alles en nog veel meer is tot stand gebracht in de laatste twintig jaar. Aruba is een dynamisch eiland, het staat niet stil en het kan ook niet stilstaan, want door zijn gunstige ligging wordt het meegesleurd in de vooruitgang op het westelijk halfrond. De onvolprezen K.L.M. sloeg sedert de beroemde Kerstvlucht 1934 van „de Snip" (Amsterdam—West-Indië) haar vleugels uit in het Caraïbisch gebied. Wat de K.L.M. in deze contreien tot stand brengt, is vlagvertoon van de beste soort. Van Aruba kan men vliegen naar Curaçao, Bonaire, La Guaira, Maracaibo (Venezuela), Barranquilla (Colombia), San José (Costa Rica), Jamaica B.W.I., Ciudad Trujillo (Santa Domingo), St. Maarten, St. Kitts (BWI), Miami (Amerika), Trinidad (BWI), Paramaribo (Suriname). Ik doe maar een greep. Ik kan in dit artikel niet uitvoeriger zijn.

Op Aruba met zijn 197 km². oppervlakte rijden 3000 automobielen, bijna alle van Amerikaans maaksel. De gouvernements ontvangsten bedroegen over de jaren 1942 t/m 1946 *f* 47. millioen, waarvan terplaatse uitgegeven *f* 18.5 millioen, terwijl op Curaçao *f* 18. millioen ten laste van Aruba werd geboekt wegens aankoop van materiaal, aandeel in de gezamenlijke lasten van het Staatsdeel, aandeel in personeel- en bureaukosten e.d. Dit zijn zo enkele feiten van materiele aard. Doch de Overheid is zich wel bewust dat de geschetste welvaart slechts op één economische pilaar is gebouwd: de olie. En de vraag rijst dan onmiddellijk op welke wijze kan men een eventuele terugslag opvangen, wanneer de bron, waaraan men zijn welvaart dankt, geheel of gedeeltelijk opdroogt.

*

En zo kom ik dus aan de tekst van deze schets: Aruba en de naaste toekomst. In uitvoering zijn thans: het vergroten en uitdiepen van de Paardenbaai (Oranjestad) met een oostelijke en westelijke ingang alsmede het bouwen van een grotere kade, waarlangs minstens vijf zeeschepen zullen kunnen meren. Dit ter bevordering van een intensiever scheepvaartverkeer tussen de landen van Noord- en Zuid-Amerika en als schakel tussen Europa en Noord-Amerika. Voorts het bouwen van een nieuw luchtvaartstation „Dakota" nabij Oranjestad, hetgeen noodzakelijk i.v.m. het steeds drukker wordende luchtverkeer. Deze twee grote werken zullen in de komende twee jaren hun beslag krijgen.

*

Uiteraard ligt er verband tussen genoemde bouwwerken en het aanbrengen van passagiers. Niet alleen van personen, die op Aruba voor zaken moeten zijn, maar ook bezoekers, die hier voor korter of langer tijd voor hun genoegen komen. Dat zijn dus toeristen. Ik heb in het begin van deze schets reeds Uw aandacht gevestigd op de gunstige ligging van Aruba. Ik heb U enige namen van plaatsen genoemd waarmede Aruba per K.L.M. is verbonden. Als straks de havenkunstwerken gereed zijn, zullen ook meer scheepvaartlijnen Aruba in hun vaarplan geregeld opnemen. In verband met het een en ander werd door de Gouverneur een toeristen-commissie in het leven geroepen ter bevordering van het toeristenverkeer. En U zult vragen: heeft Aruba de vreemdeling dan iets te bieden? Het antwoord zal bevestigend luiden, want het heeft allereerst zijn schone kilometer lange „Palm Beach". Het heft lage invoerrechten, waardoor de toerist in de gelegenheid wordt gesteld inkopen te doen van artikelen, welke elders belangrijk duurder zijn, zoals fijne parfums en dranken, om slechts enkele artikelen te noemen. Aruba kan zich beroemen op zijn heerlijk klimaat, waar tropische ziekten practisch onbekend zijn, het huisvest één der grootste olie-raffinaderijen ter wereld. Aruba heeft prachtige luchten, zijn zee van groenblauw-grijze schakeringen en zijn onvergelijkelijke zonsondergangen. Aruba heeft twaalf maanden zomer met een temperatuur van 80-85° F en koele avonden. Het heeft fraaie landschappen en het is een ideaal oord voor tekenaars en schilders. Er is een rustige effen zee aan de zuidkust en geschikt voor zwemmen en het heeft zijn prachtige onstuimige noordkust, waar de branding op de rotsen stuk slaat.

*

Zoals gezegd, Aruba heeft één der mooiste stranden in het Caraïbisch gebied, zijn „Palm-Beach" van fijn wit zand. En als de tekenen niet bedriegen, dan zal aan dat strand binnen afzienbare tijd een ruim hotel worden gebouwd. Straks zullen de deuren van „Aruba Plaza" voor de toerist worden geopend en hij zal hier rust en afleiding vinden, terwijl de palmen van „Palm-Beach" zijn zorgen zullen weg wuiven. Moge dan bewaarheid worden, dat het Hollandse realisme hier op dit meest westelijk deel van het Koninkrijk der Nederlanden iets schept, dat de naam van „Aruba Plaza„ zal dragen en waar bovenuit de Nederlandse driekleur fier zal wapperen in de Noord-Oost passaat tegen het blauw van zijn hemel, ter ere van Nederland en tot glorie van Aruba, mede als een symbool der eenheid Nederland—Aruba.

ARUBA (N.W.I.)

CORPS CONSULAIR

AMERIKA	—	**E. G. Benet**	(c)	E.S.
		H. G. Krausse	(vc)	E
COLOMBIA	—	**Fed. F. Ricaurte**		
COSTA RICA	—	A. Sasso	(cg)	S.E.
		Mario S. Arends	(c)	N.E.S.
		Alberto M. Sasso	(vc)	S.E.
CUBA	—	....	(ca)	S.E.
		J. E. Yrausquin	(ca.wnd)	N.S.E.
SANTO DOMINGO	—	**Dr. R. O. Roca**	(c)	S.
		J. A. C. Nieuw	(c)	N.S.E.
		E. G. Kroon Jr	(vc)	N.S.E.
ENGELAND	—	**V. T. H. Berry**	(vc)	E.
GUATAMALA	—	B. T. Henriquez	(vc)	N.S.E.
HAITI	—	S. N. Ecury	(c)	N.S.E.
NOORWEGEN	—	A. L. Eves	(vc)	E.
NICARAGUA	—	C. A. Albrecht	(vc)	S.E.
PANAMA	—	**B. Vergara**	(cg)	S
		S. Q. Oduber	(vc)	N.S.E.
PORTUGAL	—	P. Würtz	(vc)	N.E.
VENEZUELA	—	**Ramon Ortiz**	(c)	S.
		J. M. Portillo	(vc)	S.

De namen van beroepsambtenaren zijn vet gedrukt.
cg betekent consul generaal; c - consul; vc - vice consul; ca - consulair agent.
Door de letter N(ederlands) E(ngels) S(paans) is aangegeven in welke talen aan de consulaire ambtenaren kan worden geschreven.

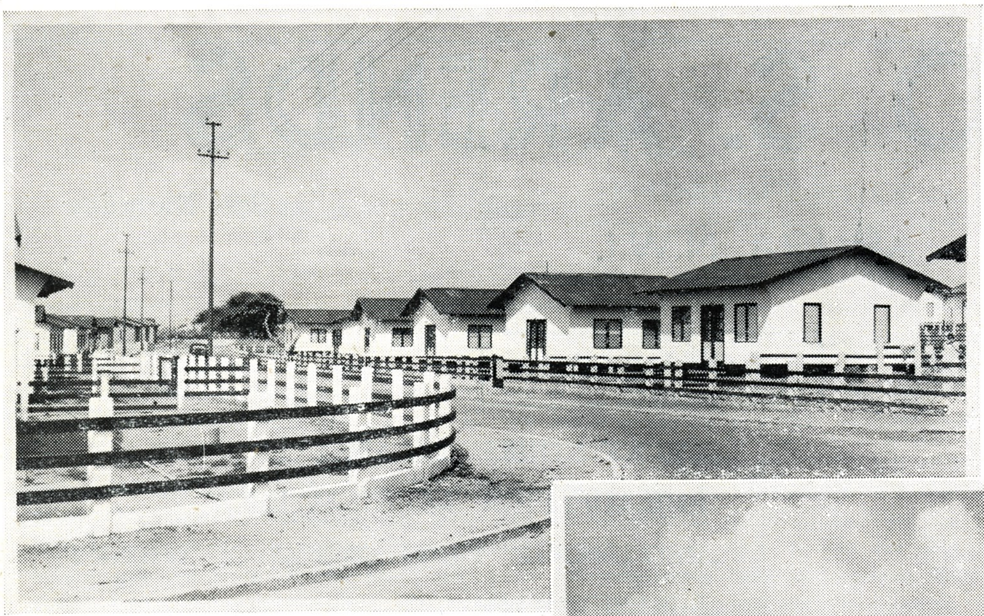

Door middel van leningen werden door het gouvernement deze volkswoningen gebouwd te St. Nicolaas (dorp) en te Oranjestad

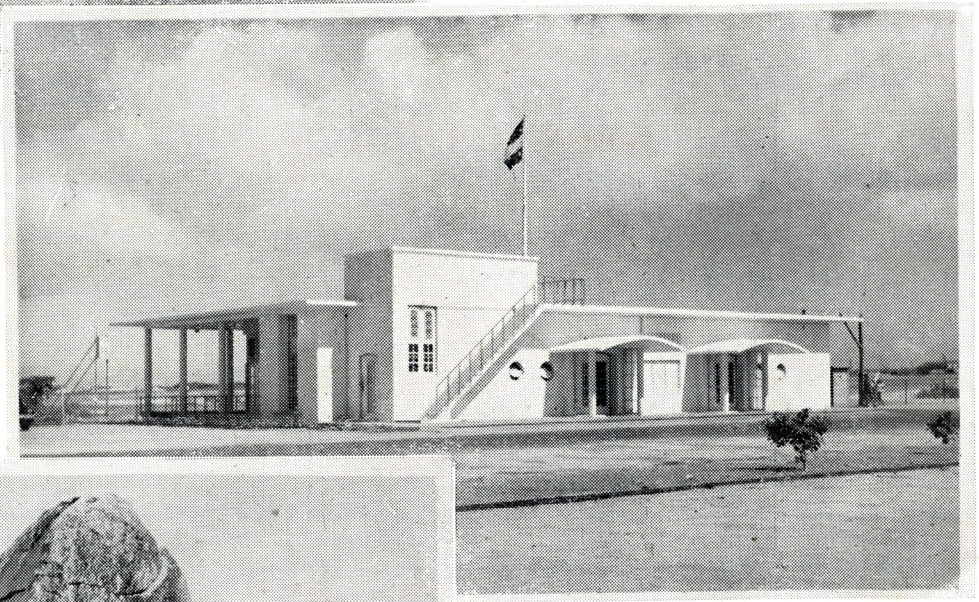

Als gevolg van het enorme vliegverkeer is dit stationsgebouw „Dakota" reeds veel te klein. Een station, zeventien maal zo groot als het bestaande, is in aanbouw

Deze graniet-zwerfsteen, waarvan er vele zijn op het eiland, zal door middel van dynamiet worden opgeblazen. De steen is een sta-in-de-weg voor de moderne wegenaanleg

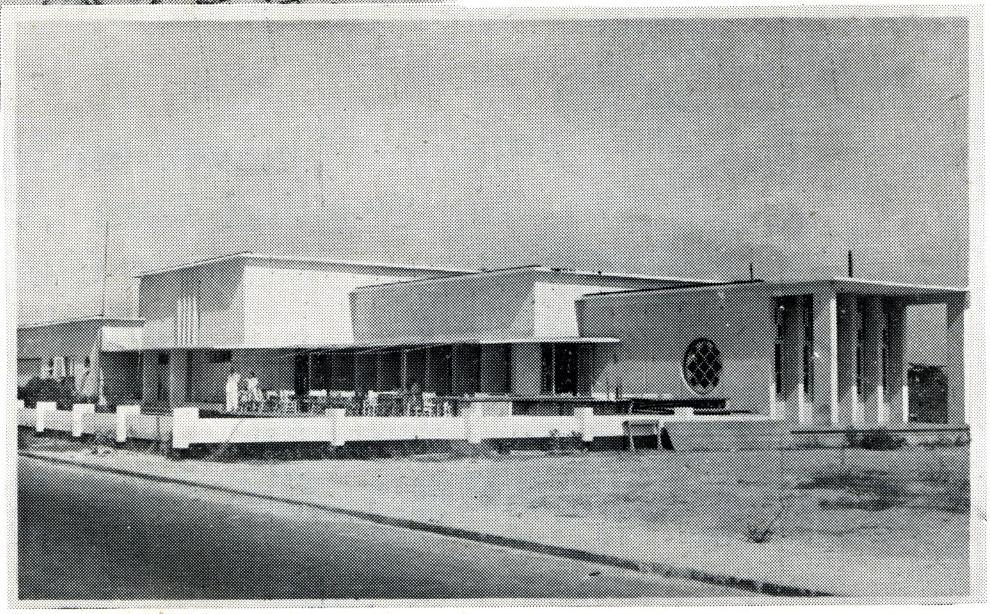

Het „Strand-Hotel" nabij Oranjestad, dat thans wordt uitgebreid met 16 kamers